

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
28,50 + 1,50 (HST) = 30 kan. dolarů
Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J Committed
Time Á déla
convenu

Canada

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada through
Canada Periodical Fund
of the Department of the Canadian Heritage

No. 4.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

(584.)

Thursday,

April 12,

Vol. 28.

2018

Published by ABE, P. O. Box 176, Toronto „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

Tel.: 416/530-4222, Praha: 222-261-811; E-Mail: abe@satellite1-416.com

satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravycy.ca — satellite416.com

Tři kamarádi?

Při pauzovaném mariáši jsou ve hře tři hráči, zatímco čtvrtý se na ně dívá. Tak nějak to vypadá při sestavování vlády po loňských parlamentních volbách. Karbaníci prezident Zeman, vítěz voleb Babiš a komunista Filip si rozdávají karty a hádají se, kdo bude hrát durcha a kdo betla. Každý z nich má v rukávu jiného trumfa. Zeman hnědokošilátého Okamuru, Babiš poslušné sociální demokrata a Filip to chce jen tiše podporovat, rozhodně nechce stát mimo, jak předstírá.

Takže v pátek třináctého dubna Léta Páně dva tisíce osmnáct jsou tzv. tiší komunisti vlastně jedinou jistotou a při tom získali v posledních volbách nejméně mandátů od listopadové revoluce a zdálo se, že míří nezadržitelně na smetiště dějin. Jenže i oni to občas přepísknou - jako když prosazovali na předsedu komise pro kontrolu Generální inspekce bezpečnostních sborů Zdeňka Ondráčka, který se nejenže nestyděl za to, že zasahoval proti demonstrantům na Národní třídě 17. listopadu 1989, ale byl na to hrdý. Je prý odborníkem. A ono to prošlo i u poslanců ANO. Když však *hněv ulice* byl přece jen silný tak Andrejko otočil kormidlem a najednou se silák Ondráček začal obávat o bezpečí rodiny a odstoupil. Licitovalo se. Sociální demokrati nechtěli trestně stíhaného premiéra a trestně stíhaný premiér neviděl problém v tom, že by on sám dohlížel na své vyšetřování a když k dohodě, která byla na spadnutí nedošlo,

Vůdce KSČM se dostal na titulní stránku časopisu Respekt

Po volbách se Andrej Babiš ještě smál

Foto: M. Maliček - Právo, novinky.cz

ministrský předseda v demisi Babiš koukal jako když mu ulétly včely. Zaskočil tedy na hrad a pan prezident mu poradil, že je zapotřebí sestavit vládu, ať si k tomu vezme na pomoc Filipovy komunisty a Okamurovu SPD. Komunisti, ani komunistický režim, nebyli pro Babiše nikdy problémem, zatímco spolupracovat s někým jako Okamura, který sdílí stejné hodnoty jako Steve Bannon nebo Marine Le Penová je přece jen sázka na neohmatanou kartu. Miloš Zeman v tom problému nevidí, vždyť Okamurovi voliči mu dopomohli do prezidentského křesla a Tomio byl po jeho zvolení po jeho pravici před zraky milionů televizních diváků, kdežto pro Andreje je to přece jen rival.

Tak tedy dnes to vypadá, jako že se sociální demokrati vrátí ke stolu a karty bude vynášet mladoboleslavský Jan Hamáček. Kaňkou v jeho životopise je *Prohlášení čtyř nejvyšších ústavních činitelů o územní celistvosti České lidové republiky*, což se zřejmě líbilo prezidentovi Zemanovi, který měl v té době speciálního poradce Jie Ťien-minga. Toho mu dohodil bývalý ministr obrany Jaroslav Tvrdík, jenž nemá příliš šťastnou ruku v obchodě, peníze však fofrovat umí. Jeho předností jsou konexe. Vzpomeňme jen, jak v ČSA zlikvidoval přímá spojení Toronto-Praha či Montreal-Praha a nahradil to za možnost létat do zemí bývalého Sovětského svazu. Podle týdeníku *Respekt* se Tvrdík pro novou kariéru ambasádora byznysu s Čínou nadchl. Do Číny létal

dvakrát do měsíce, ale zároveň nikdy nepatřil mezi znalce regionu, dodnes neumí jeho jazyk. K Číně přistupoval jako laik a byl vždy odkazován na prostředníky. Jak přesně se zrodily Tvrdíkovy kontakty dodnes není úplně jasné. Především to, jak se bývalý ministr obrany postupně začal propojovat s čínskou skupinou CEFC, která je spojována s čínskou vojenskou rozvědkou. Byl to zřejmě on, kdo jejího šéfa Jie Ťien-minga doporučil prezidentu Miloši Zemanovi, který ho jmenoval svým zvláštním poradcem.

Andrej Babiš zatím neprojevuje zájem o Čínu, jako obchodník nemíří ani moc do Ruska, Západ, kde vystudoval je mu bližší, ale jedno mají tři kamarádi Zeman, Babiš a Filip společně, absolutní nezájem o lidská práva.

A Jan Hamáček? Pokud bude chtít do této partičky zasednout, bude muset tento nezájem sdílet, i když bude mít požadované ministerstvo vnitra, ale možná že Andrej Babiš vytáhne jiný trumf z rukávu. Co takhle nabídnout Hamáčkovu ministerstvo financí? Nebo že by zase přizval Tomia? Zatím se v pražských ulicích demonstruje a zdá se, že Babiš veřejnému mínění naslouchá. Protože, jak zpíval kdysi Svát'a Karásek: „Tady holt nikdo dneska neví, co se s ním zítra může stát!“

Aleš Březina, Praha, 13. dubna 2018

***

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE

P.O. Box 176, Toronto „E”,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11

Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 28.50 + \$ 1,50 (GST) = \$ 30,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 45 .

v ČR 700 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolné)

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.

Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Tomáš Kaňa. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Nedeľa: 11:00, útorok, streda, a piatok: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Nedeľa 9:00, sobota: 17:00. Pondelok a štvrtok 9:00. Farár: Grzegorz Nowicki. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 10:45.

Luteránský kostol sv. Lukáša, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 15. 4., 6. 5. a 3. 6. vždy o 13. hod.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00.

7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Rowan Simmons, e-mail newdawnmoravian@bellnet.ca; www.newdawnmoravianchurch.org

Kat. bohoslužby mimo Toronto

Hamilton: Kostel sv. Cyrila a Metoda, 204 Park Street North., Hamilton, ON. - Bohoslužby každou druhou neděli v měsíci v 15:00 hodin.

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: 2. 6. 2018 v 11 hod.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirschey): 170 Hinchey Avenue. 2. 6. 2018 v 17 hod.

Kat. bohoslužby mimo Ontario

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: 3. 6. 2018 v 11 hodin

The Ambassador of the Czech Republic Mr. Pavel Hrnčíř requests the pleasure of your company at the inauguration of the “Josef Škvorecký Library”.

The Program:

Mr. Pavel Hrnčíř – Welcoming remarks
Professor Sam Solecki, University of Toronto – “Josef Škvorecký and Canada”
Mr. Miroslav Brát, Deputy Mayor of Náchod
Mrs. Zuzana Fernandez
Professor Richard Sokoloski, University of Ottawa – “Professor Josef Škvorecký: Reflections of a former student”
Students of University of Ottawa
reading from Josef Škvorecký’s novel “The Bass Saxophone”
Mr. Petr Cancura –Saxophone

The inauguration will take place

at 251 Cooper Street on 26th of April at 6PM

A Reception will follow

RSVP: 613 562 3875 Ext. 27,

miloslava_minnes@mzv.cz

Česká televize Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování ve středu v 7:00 hodin

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Torontská odbočka ČSSK Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)

každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,

před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřejňujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskutuje sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků

v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjití novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

***

Toto číslo v PDF

www.4.satellite1-416.com

www.4.zpravy.ca

www.4.spravy.ca

***

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

***

Nové divadlo

O jednotlivých představeních

Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

***

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

***

Jak vyjdeme v roce 2018

4 - 12. 4. 2018

5 - 10. 5. 2018

6 - 21. 6. 2018

7 - 16. 8. 2018

8 - 27. 9. 2018

9 - 1. 11. 2018

10 - 6. 12. 2018

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	6,19 CDN
1 CND \$	16,15 Kč
1 EURO	1,57 CDN \$
1 CND \$	0,64 EURO
1 US \$	1,28 CDN \$
1 CND \$	0,78 US \$

Universal Currency Converter - 7. 4. 2018

1 CND \$	16,21 Kč
1 EURO	25,32 Kč
1 US \$	20,68 Kč

ČSOB - 7. 4. 2018

Toto číslo jsme dali
do tiskárny

15. 4. 2018 v 17:00

Příští číslo vyjde:

10. 5. 2018

Uzávěrka: 1. 5. 2018

Kalendář
www.kalendar.zpravy.ca
www.vstupenky.ca

20. 4. (pá) 20:00
21. 4. (so) 16:00 a 20:00
22. 4. (ne) 16:00
Manželství o život
Nové divadlo
Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Rd., Mississauga
***
22. 4. (ne) 17:00
Nokturna v městě
Recitál Karoliny Kubákové
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave.
***
6. 5. (ne)
Jarní festival
Sokol Toronto
Hala kostela sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto
***
6. 5. (ne) 17:00
Nokturna na Masaryktownu
Prof. Iain Scott
Audiovizuální prezentace
100 let české opery
Restaurace Praha
450 Scarborough Golf Club Rd.
***
18. 5. (pá) 19:00
Milada, režie David Mrnka
Festival českého filmu
Kino Revue
***
19. 5. (so) 19:00
Bába z ledu, režie Bohdan Sláma
Festival českého filmu
Kino Revue
***
20. 5. (ne) 16:00
8 hlav šílenství,
režie Marta Nováková
Festival českého filmu
Kino Revue
***
20. 5. (ne) 19:00
Kvarteto, režie Miroslav Krobot
Festival českého filmu
Kino Revue
***
21. 5. (po) 18:30
Po strništi bos, režie Jan Svěrák
Festival českého filmu
Kino Revue
***
25. 5. (pá)
Koncert k 100. výročí Československa
Rosedale United Church
159 Roxborough Dr. - Toronto
***
27. 5. (ne) 17:00
Nokturna na Masaryktownu
Emil Viklický – trio
Restaurace Praha
450 Scarborough Golf Club Rd.
***
23. 6. (so)
Český a Slovenský den na
Masaryktownu
***
2. 11. (pá) 20:00
3. 11. (so) 16:00 a 20:00
4. 11. (ne) 16:00
Nové divadlo
Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Rd., Mississauga
***

Nové divadlo v Torontě
vás zve na anglickou komedii o tom,
co všechno se může stát, když jindy
dochvilný londýnský taxikář nedorazí
včas domů ke své manželce.

Ray Cooney
Manželství o život
Režie: Bohdan Zatoška

Pátek 20. 4. 2018 – 20:00 hodin
Sobota 21. 4. 2018 – 16:00 a 20:00 hodin
Neděle 22. 4. 2018 – 16:00 hodin

Rezervace 416.463.3182 • nove.divadlo@gmail.com
Maja Prentice Theatre • 3650 Dixie Road, Mississauga
facebook.com/novedivadlotoronto

1968 1918
50 100
2018 2018

Generální konzulát České republiky v Torontu
si Vás dovoluje pozvat na
KONCERT PRAŽSKÉHO SMÍŠENÉHO SBORU
pod vedením Jiřího Petrdlíka
pořádaného u příležitosti 100. výročí založení Československa
a 50. výročí Pražského jara

KDE: Rosedale United Church
159 Roxborough Drive, Toronto

KDY: **Pátek, 25. května 2018 v 18:00**

PROGRAM: Svatováclavský chorál
Kdož sú Boží bojovníci
Výběr z děl Dvořáka, Janáčka, Ebena, Smetany a dalších autorů

Czech & Slovak Institutions

- České velvyslanectví**
Czech Embassy
251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
- Slovenské velvyslanectví**
Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699
- Český generální konzulát**
Czech General Consulate
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hodiny:
pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00
- Honorary consulate**
of the Czech Republic
- Calgary, AB**
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
850 - 10655 Southport Rd. SW
Calgary, AB T2W 4Y1
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 269-3939
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz
- Montreal, Quebec**
Honorary Consul: JUDr. Hynek Žikovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QCTel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz
- Vancouver, BC**
Honorary Consul: Karel V. Galland P. Eng
asistenka: Lenka Davidova
email: kgalland@ecofluid.com
adresa: 1700-200 Granville street, Vancouver
úřední hodiny: každý pátek 13:00-15:00
- Victoria, BC**
Honorary Consul: Jim H. Reed
2555 Cotswold Road
Victoria, B.C. V8R 3S3
tel: 1-250-360-7418,
email: jim.synachor@gmail.com
Honorary viceconsul: Lenka Storzer
1652 Mountbatten Place,
Victoria, BC, V8S 5J9
tel: 1-250-888-1974
email: victoria@honorary.mzv.cz
úřední hodiny jsou vždy první středu v měsíci,
12:00 - 15:00
- Honorary consulates**
of the Slovak Republic
- Calgary, AB:**
Mr. Richard Wolfli, Honorary Consul
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, AB T3B 3B9
Tel.: (587) 333-6831, Fax: (206) 424-0205.
E-mail: richard@wolfli.com
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan
- Montreal, QC**
Dezider Michaletz, Honorary Consul
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com
- Toronto, ON**
Michael Martincek, Honorary Consul
649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Jurisdiction: Province of Ontario
- Vancouver, BC**
Pavol Hollosy, MBA, Honorary Consul
8691 Allison Street, Richmond, BC
Tel: 604.277.5774 • Cell: 604.910.4565
Fax: 604.277.5774 Email: phollosy@gmail.com

Vzpomínka na hraběte Šporka v jeho hrobce

Na Velký Pátek 30. března letošního roku uplynulo 280 let od smrti zakladatele barokního areálu Františka Antonína Šporka. Jeho otec Johann von Sporck pocházel z chudých selských poměrů v obci Westerloh v okolí Paderbornu ve Vestfálsku. Jako mladý vstoupil do armády. Po boku svého bratra roku 1620 bojoval nejprve v bitvě na Bílé hoře proti oddílům českých povstalců, v habsburské císařské armádě se vyznamenal až během bojů proti Turkům. Za to byl povýšen do šlechtického stavu s titulem *říšský hrabě* a odměněn statky v Čechách. Přikoupil panství Lysá nad Labem, sousední panství a postupně další statky. František Antonín vystudoval jezuitské gymnázium v Kutné Hoře, kde pro svou neposlušnou a svobodomyšlnou povahu získal k jezuitům celoživotní averzi. Ve studiu jako třináctiletý pokračoval do Prahy na univerzitu. Po ní vykonal kavalírskou cestu po Evropě, navštívil postupně Itálii, Francii, Holandsko a Německo.

Hrabě František Antonín Špork vystupoval jako ostrý kritik společenských a náboženských poměrů monarchie a jako zastánce myšlenek náboženské tolerance, stoupenec jansenismu a svobodných zednářů. Na podporu těchto myšlenkových proudů vydával knihy ve své tajné soukromé tiskárně. Vyzrazení tiskárny v Lysé nad Labem nezůstalo bez následků. Dlouhý pětiletý soudní proces vyvrcholil roku 1729 konfiskací knihovny (12 naložených vozů) a obžalobou z kacířství. Knihy se pokusil uschovat v Konojedech, vojáci je však našli i tam. Vyšetřovatelem byl z vůle biskupa v Hradci Králové známý Antonín Koniáš. Díky vlivným přátelům Špork vyvázl jen s vysokou pokutou. Špork pak proslul zejména jako mecenáš významných umělců (především sochaře Matyáše Bernarda Brauna) a jeho jméno je trvale spojeno s vybudováním lázni a špitálu pro invalidy v Kuksu, areálu zámku v Lysé

Potomek hraběte Šporka hraje na lesní roh v hrobce svého slavného předka při vzpomínce na 280 výročí smrti F. A. Šporka. V pozadí dr. Stanislav Bohadlo

Foto: M. Gabánková

nad Labem či nedalekého Bon Reposu.^[4] Pro augustiniány vystavěl klášter v Lysé, zničený za husitských válek, do Choustníkova Hradiště uvedl řád celestýnek řehole sv. Augustýna. Hrabě Špork byl jedním z prvních, kdo do českých zemí uvedl lesní roh, čímž položil základy české hudební školy na tento nástroj. Jeho zásluhou také do Čech přicházeli velcí zahraniční hudební mistři. Na jeho pozvání například Antonio Vivaldi se svým souborem opakovaně účinkoval ve Šporkově pražském operním divadle, poprvé roku 1730, kde zaznělo celkem šest Vivaldihových oper, z toho dvě premiéry komponované pro Prahu (wiki).

Vzpomínka na tohoto velikána se konala v podvečer nejprve u pramínku vody, který vyvěrá poblíž dnes již neexistujícího Domu filosofů. Poté se účastníci přemístili do hrobky a přímý potomek hraběte pan Stefan Sweerts Špork zahrál právě na lesní roh do hudby jiného barokního českého skladatele Jana Dismase Zelenky a muzikolog dr. Stanislav Bohadlo přečetl nekrolog, který byl po jeho úmrtí hraběte Šporka v bavorských novinách.

O Kuksu skvěle vypráví paní Marie Bukovská, která je umělkyní a zároveň průvodkyní v Rentzově muzeu, kde se velkopáteční večer končil. Zde jsou její slova: „Kuks, zvláštní místo, na první pohled neokázalé, tiché, jakoby uzavřené do sebe. Nejde vám naproti, ale přitahuje vás. Musíte ho pro sebe objevit. Pokud máte dost trpělivosti, otevřené oči i duši a dokážete naslouchat, objevíte poklad, za kterým se budete vracet celý život.“

Každé místo si uchovává svoji energii a zvlášť je-li to místo barokní a ještě ovlivněné osobnostmi jako byl F. A. Špork, jeho zakladatel a prvořadími umělci -sochařem M. B. Braunem, architektem G. B. Alliprandim, rytci M. H. Rentzem, J. Montalegrem, hudebními velikány jako byl Bach a mnoha dalšími, v neposlední řadě i benátskou operní společností Peruzi s tenoristou Antoniem Denziem. Kuks vás nikdy nemůže nechat lhostejným. Nezáleží na čase, v jakém ho navštívíte.

Přijedete-li uprostřed léta, budete hledat stín v bludišti sestříhaných špalírů habrů na špitální zahradě a příjemný chlad v chodbách a prostorách při prohlídce Hospitalu, zapomenete na čas, když usednete do lavic *Kostela Nejsvětější Trojice* a zaposloucháte se do tónů staré hudby a nebo si naopak zase čas citelně uvědomíte v tajemném prostoru klenuté hrobky s věčným světlem uprostřed. Kristus na Kříži nad oltářem v hrobce, mistrovské dílo M. B. Brauna má svého „dvojníka“ v Novém lese v tak zv. Betlémě v Garinově jeskyni. I ten byl kdysi

podatí, usedněte na chvíli na nádvoří Hospitalu na lavičku pod liliovníkem tulipánokvětým. a zvedněte hlavu do sluncem prosvětlené koruny stromu.

V zimě, kdy Hospital a celé údolí zdánlivě odpočívá, odehrává se působivé představení, světla a stínu. Sochy oblečené do bílých ríz a kápi kreslí měkké stíny na zasněžených cestách. Nízké mraky plné bílého prachu se líně převalují těsně nad střechami a v rohu špitální zahrady můžete objevit na holém stromě červené jablko zapomenuté z léta aby vytvořilo ten správný barevný akcent.

Deštivý Kuks, to je zvláštní kapitola. Všechno a všichni se v něčem vzhlížejí, v loužích, v mokré dlažbě, v tabulkách oken - karneval zrcadel.

Můžu-li vám ale něco doporučit, tak to je čas podzimních mlh. Když se zaposloucháte, zjistíte, že padající mlha tichounce šustí a po chvíli upřeného pohledu do bílé tmy se začínají objevovat nejrůznější obrysy budov, soch a stromů. Zpočátku je spíš jen tušíte a čekáte na další dějství. Nikdy nevíte, jak dlouho. V tom je ale to kouzlo. Máte-li štěstí a pomůže-li vám zimomřivé slunce, vydechnete překvapením. Za chvíli je premiéra je u konce. Nikdy se neopakuje.

To všechno je Kuks - místo mnoha tváří, nálad, místo, které nikdy nezevšední, nikdy se ho nenabažíte, nikdy ho úplně nepoznáte. Můžete se jen pokorně vracet. Tolik Marie Bukovská. A dodejme jen, že koncem léta je zde fantastický barokní festival, ale o tom již jsme psali.

abe

***

Galerie Maldoror v Praze na Vyšehradě uvedla k 75. narozeninám výtvarníka Olafa Hanela (vlevo) jeho retrospektivní výstavu. Hanel žil v osmdesátých letech v Sherbrooku a v Torontě. Na snímku vpravo je obraz *Rotace*. (Foto: M. Gabánková)

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

ČESKO-SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ A KULTURNÍ KOMORA INC.

CZECH - NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND CULTURE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

NOCTURNES IN THE CITY PRESENTS
Sunday, April 22 at 5 pm

Karolina Kubalek
Mauric Ravel - Robert Schumann - W. A. Mozart ...
Piano Recital

St. Wenceslaus Church (496 Gladstone Ave. Toronto)
TICKETS: \$25.00 at the door
Info: www.vstupenky.ca
or 416 481 72 94

Na slovíčko před premiérou s Bohdanem Zatovkaňukem

ABE: Podtitulek hry *Manželství o život* říká, že se jedná o příběh taxikáře, který se někde zatoulal. Taxikář je dosti široký pojem, proto je tam upřesnění *londýnský*. Již dlouho jsem v Londýně nebyl, ale liší se nějak od pražského nebo od torontského? V Londýně jezdili řidiči odděleně od pasažérů. Očekával bych, že se zatoulal s nějakou pasažérkou, jak se k ní dostal přes to sklo? Je vůbec důležité, že se jedná o taxikáře? V čem je zápletko?

B. Zatovkaňuk v *Tvrdohlavé ženě* - 2016
Foto: M. Gabánková

BZ: Mohu se jen domýšlet, že autor zvolil do této hry taxikáře jako hlavní postavu proto, že práce taxikáře není stejná jako každá jiná. Má svá specifika, která autorovi umožnila vytvořit kolem nich hlavní zápletku děje. Myslím, že v tomto smyslu by se práce taxikáře londýnského nelišila moc od taxikáře pražského.

ABE: Můžeš trochu rozvinout, celý příběh?

BZ: Základní příběh je velmi prostý a proto jej sřezíme až do premiéry jako tajemství. Ovšem domnívám se, že divák záhy pochopí, že důležitost hry je v něčem jiném. Pro nás to znamená zdárně vystupňovat situační komedii a pro herce je to ten největší oříšek. Takže o příběhu řeknu pouze tolik, že jednoho dne se jinak zaběhaný a fádni život zmíněného taxikáře dostane z vyjetých kolejí.

ABE: Přiznám se, že nic neznám od autora Ray Cooneyho. Je to tvůj oblíbený autor anebo je to první věc od něho, jak jste přišli na tuto hru?

BZ: Na Ray Cooneyho jsem narazil náhodou. Hledal jsem lehkou komedii. Hodně mi v tom pomohlo vyhledávání v internetu. Teprve tehdy jsem začal zjišťovat, že Ray Cooney je ve světě divadelní komedie úspěšná stálice. Například v polském překladu uvedlo jedno divadlo v Polsku již přes 700 repríz. Shodou okolností se tato hra v současnosti uvádí i v Praze. To jsme se dozvěděli, když už jsme měli týdny zkoušení za sebou. Nakonec rozhodly i praktické aspekty - hra měla mít spíš menší obsazení a relativně jednoduchou scénu.

ABE: Zkoušíte již několik týdnů, vyvíjí se hra nějak, anebo je to podle původního scénáře a pouze pilujete detaily?

BZ: Ještě než začaly první zkoušky, podrobil jsem text dost rozsáhlým úpravám. Není to poprvé, co jsme museli český překlad výrazně upravit. V tomto případě šlo hlavně o zkrácení původní předlohy tak, aby hlavní komické aspekty zůstaly zachovány. A dále jsem musel v některých případech zjemnit použitý slovník. Hra pochází z poloviny osmdesátých let. Z doby před politickou korektností a vším, co je s tím spojeno. A ač se nám to líbí, nebo ne,

dnes už řekneme některé věci jinak. A také se ukázal rozdíl v jazykovém kontextu - některé výrazy, které v angličtině vyznají víceméně neutrálně, působí v češtině nadměrně silně. Teprve po těchto úpravách jsme začali s nastudováním a v současné době skutečně již pilujeme detaily.

ABE: Kdo ve hře hraje a na koho se diváci mohou těšit? Jsou nové tváře?

BZ: Obsazení hry, jak jsem se již zmínil, je malé - tedy šest postav. A jako již vícekrát v minulosti *Nového divadla*, toto nastudování zazní v obou jazycích - některé postavy hovoří slovensky a některé česky. A to přesto, že mnozí naši slovenští kolegové jsou schopni vytvořit roli i v češtině. V tomto případě se mohl každý svobodně rozhodnout, zda svoji roli provede v češtině, nebo slovenštině. V paralelní rovině to odráží bohatost dialektů, které bychom v anglickém originále slyšeli v Londýně. Všichni herci se již na prknech *Nového divadla* objevili. Hlavní postavu ztvárnil Martin Bonhard, kterému přihrávají další ostřílení veteráni ND - Zuzka Novotná, Viktor Matejkovič, Adriana Soudek. A ti, kteří posílili naše řady relativně nedávno, jsou Vlado Straka a Martin Přibáň. A víceméně z nutnosti jsem se jedné vedlejší role ujal také.

ABE: Pokud se nepletu, je to tvůj režisérský debut? Znáš tě jako hudebníka, zvukaře, mistra světelných efektů, herce... Jako režisér musíš však myslet komplexně, dát všechno dohromady, pomáhá ti to anebo tě to spíše rozptyluje, že se soustředíš na jeden aspekt a najednou máš pocit, že ti něco někde jinde utíká?

BZ: Jedná se vskutku o můj první režisérský pokus. Opírám se pomoc svých zkušenějších kolegů a kolegyň, bez nichž by se dílo nedovedlo k úspěšnému konci. Myslím, že mi hodně pomáhá i moje zkušenost učitele - nakonec, když stojím před katedrou ve škole, je to zase jistá forma divadelního představení. Úsilí, které herci do nastudování nelehkého textu vkládají, je obdivuhodné. Pro mě je neustálým úkolem rozhodovat, kdy je třeba nechat herce průchod jeho vnitřní intuici a kdy je třeba něco pozměnit. A aby mi někde něco neutíkal, na tom má rozhodující zásluhu producentka Dáša Hübschmannová, která udržuje vše v chodu - ať už se jedná o organizaci zkoušek, nebo stavbu kulís.

Roz-email přes oceán z Prahy do Toronta připravil Aleš Březina
***

FARNOST SV. VÁCLAVA V TORONTU

Vás srdečně zve na

DEN MATEK

Mothers' Day

V NEDĚLI
13. KVĚTNA 2018

kostel sv. Václava
496 Gladstone Avenue

PROGRAM

10.30 hod.

"Dětská" mše svatá

11.45 hod.

Oběd a vystoupení dětí

VSTUPNÉ

jednotné \$13 (v ceně je porce pečeného kuřete se salátem z červených brambor, moučník)

VSTUPENKY -

u otce Tomáše po nedělní bohoslužbě, telefonicky
416-532-5272 nebo e-mail: t.kana@seznam.cz

NUTNÁ REZERVACE NEJPOZDĚJI DO 6. KVĚTNA 2018.

MARCELA LAIFEROVÁ

INFO & TICKETS
Jan 905 812 5503
www.marcelalaiferova.com
SINGLE TICKET: \$65
TABLE: (10) \$600

9. Juna o 19.00 hodine v hale kostola sv. Cyrila a Metoda
SNOW, DINNER & DANCE

Cocktails from 6 pm, dinner at 7 pm
5255 Thornwood Dr. Mississauga

Organized by the EU Consulates General in Toronto

European Union

FLAG RAISING

EUROPE DAY
May 9

Queen's Park - Legislative Assembly of Ontario

111 Wellesley Street West, Toronto, ON M7A 1A2, Canada

10:00 am, May 9, 2018 (Wednesday)

Front lawn - Rain or shine

Pražská dlažba

Myslím si, že pražskou dlažbu lze zařadit mezi fenomény města. My, co po ní každý den chodíme, ji ani nikterak nevnímáme, ale ona za vnímání stojí. Samozřejmě, že na ni občas nemíváme ten nejlepší náhled, když nás večer bolí nohy, když máme někdy zničené podpatky, ale což, tohle nic není proti tomu, že je nesmírně zajímavá, historicky slavná, vlastně umělecká a skvěle doplňuje pražský kolorit, prostě se do Prahy hodí.

Pražská dlažba prošla velkým historickým vývojem. V raném středověku byly výhradně cesty prašné a s podzimem rozbahněné. Byly obtížné jak pro povozy, tak i chodce a to vedlo k tomu, že se dlažba začala skládat z jednotlivých kamenů, nejčastěji z říčních valounů nebo oblázků. Vltava jich dopřávala potřebné množství. Kameny se kladly jen v jedné vrstvě naplocho a nepravidelně, kladení na bok bylo výjimkou. Jak šla doba, začaly se uplatňovat i další horniny jako například opuka, pískovec, křemenec, břidlice. Druhy se vázaly na dostupný místní výskyt. Ve vrcholném středověku se hojně používaly opukové valouny a to i navzdory tomu, že opuka není odolná vodě ani velkému vlhku, četná opuková naleziště kolem Prahy tuto dlažbu podporovala. Ke konci středověku se poněkud změnilo uložení kamenů a ty se ukládaly už do uspořádaných řad do předem připraveného lože. Lože bývala nejčastěji písková, maltová mazanina se používala až u dlažeb novověkých. Jakmile se kameny začaly opracovávat a dostaly tím svůj určitý tvar, bylo vlastně docíleno toho, že vznikl základ pro vytváření určitých ozdobných mozaikových obrazců. Něco málo informací musím přidat o velmi zajímavé dlažbě, a sice dlažbě dřevěné, dobře se opracovávala, byla barevně zajímavá, teplá a hlavně jízda po ní byla relativně tichá. Také dnes ji stále v Praze lze najít, například v Dejvicích v Pisecké bráně.

V průběhu 19. století začala být nepravidelná dlažba z Prahy vytlačována na méně významné komunikace a prostranství a dávala se přednost pravidelně opracovaným kamenům. Z počátku byla opracovaná jen hlava, což byla nášlapná plocha, kameny se dávaly do pískového lože a výběr jejich velikosti se prováděl s ohledem na bezpečné došlápnutí koňského kopyta. V této době vznikly i první příručky pro dlaždiče.

Od poloviny 19. století se v dlažbě začala uplatňovat barevnost a mnohem větší různost materiálů. A právě v tomto okamžiku stojíme u zrodu tzv. pražské mozaiky, kterou následně převzala i mnohá další města. Jednalo se o štipané mramorové kostky, z nichž byly v Praze skládány vzory ve dvou barvách, většinou v růžové a šedé. Na velmi významných místech

byl výjimečně použit mramor bílý, například před Obecním domem, nebo u Nové radnice na Karlově náměstí. Vzhledem k tomu, že štipané kostky neměly tak zcela pravidelný tvar, bylo možné s nimi vytvářet i značně složité tvary a obrazce. Každopádně je na místě konstatovat, že dlaždiče je třeba vnímat i jako určité tvůrce krásy a nejenom je označovat nelichotivě pro jejich, jak se říká, hrubou mluvu. Určitě každý zná ono napomenutí: „Nemluv jako dlaždič.“ A je také na místě si uvědomit, že jejich práce je neuvěřitelně namáhavá, kolena mívají obolavěná a revmatická, totéž platí o zádech, ale s kostičkami to umí mistrovsky.

Užití mozaikových kostek vznikalo dost obtížně a než začaly vytvářet umělecké povrchy pražských chodníků, zaznamenaly mnoho neúspěšných pokusů pro své ukládání. Pražská mozaika začala mít i své zvláštnosti a před významnými budovami, hotely, divadly byly chodníky zdobené názvy, nebo přímo jakýmsi logem a toto zůstalo až do dneška. Příkladem zdobného chodníku je třeba prostor před restaurací U Golema, ale také divadlo Semafor v Dejvicích. Na některých místech Prahy mozaikové nápisy poukazují na významné historické události, jako příklad uvádím Staroměstské náměstí, kde u boku radnice je v dlažbě 27 bílých křížků a datum 21. VI. LP 1621 jako vzpomínka na dvacet sedm popravených vůdců stavovského povstání po Bílé Hoře. Není od věci připomenout historicko-obrannou roli mozaikových kostek, kdy nejdnou bývaly použity hlavně při protikomunistických demonstracích. A mám jednu kamarádku, která žije v Americe a z Prahy si jednu takovou bojovnou kostičku odvezla na památku.

20. století bohužel přispěchalo s asfaltem a mnohá z pražských prostranství proměnila v šedou pokrývku. V současné době se už jak k opravám dlažeb, tak k jejich celkovým rekonstrukcím začíná přistupovat mnohem lidštlji a opravdu se dost pečlivě zvažuje, zda je asfalt tím nejvhodnějším materiálem pro použití. Mozaikovým kostkám teď hodně pomáhá tzv. zámková dlažba, kterou lze také provést jak barevně, tak v obrazcovém provedení i když o něco skromnějším, než je tomu u klasických kostek. Pevně věřím, že je konec i tomu, kdy komunisté nechali vybagrovat celá náměstí s historickou českou dlažbou a rozprodali ji většinou do Německa.

Nedá mi to, abych se nezmínila ještě o jedné dlažební pražské kuriozitě a tou jsou tzv. kočičí hlavy. Já sama jsem vyrůstala na okraji Prahy 6 a zde o takovou dlažbu nebyla vůbec nouze. Jako děti jsme všechny z domova znaly označení „kočičí hlavy“, proč tomu tak bylo, jsme nevěděly a ani se o to nezajímaly. Ale protože v mém dětském místě tahle dlažba jako zázrakem v jedné ulici zůstala, tak mi nedá, abych se ke kočičím hlavám trochu víc nevrátila. Kočičí hlava je pojem lidový pro určitý druh kamenné dlažby, kdy po nemalých dlaždicích pokusech zvítězil pro ně křemenec, čedič a konečně buližník. I tak pod těžkými kolovými povozy trvale docházelo k odlamování hran a mírnému zaoblování celé horní strany. Takže nakonec tento pomalý a dlouhý proces vytvořil z původního kvádrů něco, co začalo připomínat morfologii kočičí hlavy a název byl na světě. Pokud se ještě tato kočičí dlažba v Praze vyskytuje, což bývá většinou v odlehlých uličkách, pak ji milovníci staré Prahy trvale hlídají a pokud by mělo dojít k jejímu vylámaní, zaujmají vždy ostrý protest – zatím se jim daří. Snad jejich úspěch zachrání i tu mou kočičí uličku „U Stanice“ v Liboci.

V několika předešlých letech se pražská dlažba zapojila i do zvláštního mezinárodního projektu *Stolpersteine* neboli Kameny zmizelých, v jiném překladu Kameny, o které je třeba zakopnout, myšleno pohledem - a začala před vybrané domy, z nichž byl někdo deportován do koncentračního tábora a už se domů nevrátil, osazovat takovátá oznámení. V roce 2006 bylo oznamovacích dlažebních kamenů osazeno kolem devíti tisíc ve 186 městech v Rakousku, Itálii, Německu, Nizozemí, Maďarsku. Do poloviny roku 2017 jich už bylo položeno kolem 61 000 ve 22 zemích.

V pokoře se vracím k mozaikové pražské dlažbě, protože se blíží konec mého vyprávění. Je opravdu krásná, barevně zářící, je kuriózní ve svém němém projevu dokonalosti, žije v trvalé závislosti jiných městských dlažeb ve světě, napodobuje se v cizině, chodí se nám po ní dobře, ale i někdy kloužeme, když třeba namokne nebo trochu namrzne, ale také to jí odpouštíme. Dotváří nám Prahu a přidává jí na dokonalosti!

Jana Fafejtová – Praha

***

Vzpomínka na dlažbu na Klárově: Někdy v květnu 1975 jsem na kole spěchal do práce na vrtech ve Slaném. Nejkratší cesta z Prahy vedla přes Klárov na výpadovku. Počasí nehrálo roli, jemně přšelo a jak jsem se opřel do pedálů do kopce na Klárově, přední kolo mně uštěřilo a já jsem pěkně v oranžovém tričku vytřel dlažbu. Zvedl jsem se a poněkud ušmudlaný jsem pokračoval do Slaného. Dorazil jsem relativně včas. Když jsem přijížděl do Slaného mírně se stmívalo a na náměstí stáli pouze dva opilci. Jeden z nich na mne ukázal prstem a upozornil druhého: „Podívej, Szozda měl pád!“ Pro vysvětlení: Stanislaw Szozda (1950-2013) byl tehdy nejpůvodnější polský cyklista a tak jsem byl díky kočičím hlavám alespoň jednou v životě přirovnán k cyklistickým legendám jako Eddy Merckx, či Jacques Anquetil.

Text abe, foto: M. Gabánková

Podmínky politických vězňů v období pozdního socialismu

Seminář
k 30. výročí tragické smrti Pavla Wonky

Hradec Králové 26. dubna 2018
knihovna města, Wonkova ulice

PROGRAM SEMINÁŘE

- 9.30 - vzpomínkové setkání u pamětní desky Pavla Wonky u budovy úřadu práce
- 10.00 - zahájení semináře
- I. blok
- Československé vězení v období normalizace se zvláštním zřetelem na postavení politických vězňů
- II. blok
- Osobnost, tragická smrt a odkaz Pavla Wonky
- 16.00 - závěr semináře

Doplňující informace

- Místo a datum konání semináře: Knihovna města Hradec Králové, Hradec Králové, Wonkova ulice 1262/1a <http://www.knihovnahk.cz/kontakty> (zobrazí se mapa lokality) 26. dubna 2018
- Záštitu nad seminářem: náměstkyně primátora města Hradec Králové Ing. Anna Maclová a náměstek hejtmána Královéhradeckého kraje Ing. Vladimír Derner
- Moderování semináře: Mgr. Lenka Jaklova
- Výstava fotografií: Výloha normalizace, foyer knihovny: Jan Adamec, Mgr. Pavel Šmid
- 9.30 - vzpomínkové setkání u pamětní desky Pavla Wonky umístěné na budově úřadu práce se nachází cca 100 m od knihovny, místa konání semináře
- Doprava: z hlavního nádraží ČD a z autobusového nádraží (terminál HD) pěšky cca 10 min. Lze využít MHD (např. linky 1, 7, 9, 24), výstupní zastávka ODTesco a Atrium. Parkovací dům Katschnerka, Wonkova ul., cca 4 min. od místa konání semináře.
- Obsah a cíl semináře: Představit úroveň současného poznání o důležitém segmentu mocenského aparátu bývalého režimu. Kromě profesionálních historiků a badatelů zde dostane prostor i svědectví přímých pamětníků. Ozřejmit nejnovější poznatky k osobnosti, životu a smrti Pavla Wonky. Seminář je určen veřejnosti.
- Sponzoři semináře: Audit EU s.r.o., Mgr. Michaela Bartošová; Vladimír Doležal, hostinec Malý Růžek; Královéhradecký kraj; město Hradec Králové; Jiří Wonka
- Organizátoři semináře: Miroslav Petr, kontakt e-mail: mirek.petr@email.cz, tel.: 608 191 773, ve spolupráci s badateli USTR
- Změna programu vyhrazena

Přesný program semináře je na našich webových stránkách www.zpravy.cz

Czech That Film

Generální konzulát České republiky v Torontu ve spolupráci s *The Revue Cinema* si Vás dovoluje pozvat na další ročník putovního festivalu české kinematografie

Milada

režie David Mrnka - pátek, 18. května @ 19:00
Životopisný, Drama / 2017

Obsah: Film *Milada* je inspirován osudem a životem JUDr. Milady Horákové, který se dotkl mnoha lidí. Odehrává se v

Zatčení Milady Horákové

letech 1937 – 1950 a vypráví příběh ženy, v jejíž osobnost a životě byly morální principy zakořeněny tak silně, že se často ve svých rozhodnutích řídila více svým svědomím než srdcem, a to i za cenu ohrožení vlastní rodiny a sebe sama. Milada Horáková byla popravena 27. června 1950 i přesto, že tehdejší prezident Československé republiky dostal mnoho žádostí o udělení milosti. O její milost žádali např. Albert

Einstein, Winston Churchill nebo Eleanor Rooseveltová. Ústředními tématy filmu jsou svoboda, boj za demokracii, pravda, láska, naděje, moc a oběť, které jsou velmi aktuální i dnes. Cílem filmu je přiblížit osobnost Milady Horákové, její život a osud, nejširšímu publiku v České republice a v zahraničí.

***

Bába z ledu

režie Bohdan Sláma - sobota, 19. května @ 19:00
Komedie, drama / 2017

Obsah: Po setkání s otužilcem Broňou začíná ovdovělá Hana pozvolna měnit svůj stereotypní život, který se doposud točil výhradně kolem jejích synů, snach a vnoučat. Zatímco

Zuzana Kronerová a Pavel Nový ve filmu *Bába z ledu*

šedesátice Hana prožívá love story, tradiční víkendové obědy v rodinné vile ztrácejí na idylichosti a postupně

vyplouvá na povrch, že každý z hrdinů má nějaké tajemství. Haniným nečekaným spojencem se stává vnuk Ivánek, který si zamiloval nejen svérázného Broňu, ale i jeho slepici Adělu a otužileckou komunitu na břehu Vltavy. Příběh rozkrývající nelehké vztahy mezi třemi generacemi přináší naději, že život lze vzít do vlastních rukou v jakémkoli věku.

***

8 hlav šílenství

režie Marta Nováková - neděle, 20. května @ 16:00
Životopisný, drama, historický / 2017

Obsah: Sovětské Rusko, rok 1921 - mladičká Anna má před sebou hvězdnou kariéru, právě jí vychází první sbírka, prý bude největší ruskou básníčkou, která zastíní samotného Puškina. O pár let později už se ale tísni v nákladním vagónu, který směřuje do neobydlených stepí Kazachstánu. Nebude to její jediná cesta ani její jediný lágr. Básnička Anna Alexandrovna Barkovová strávila v táborech sovětského Gulagu a ve vyhnanství 22 let svého života. Název filmu *8 hlav šílenství* odkazuje ke stejnojmenné novele Anny Barkovové, ale i k osmi hlavám - kapitolám, do nichž je snímek rozčleněn. Kapitoly mají každá svůj odlišný styl, a každá přenáší diváka do jiného období života básničky. Jako celek pak skládají strhující příběh výjimečně nadané umělkyně unášené dějinnými událostmi 20. století v Sovětském svazu.

***

Kvarteto

režie Miroslav Krobot - neděle, 20. května @ 19:00
Komedie / Drama / 2017

Obsah: Hráli jste někdy v kapele? Je to jako druhá rodina, s jejímiž příslušníky prahnete po štěstí a prožíváte nečekaná dobrodružství. Stejně jako usedá rodina zas a znovu u jednoho stolu, scházejí se členové kvarteta tzv. soudobé hudby vždy u dalšího koncertu. Poněkud nesourodá čtveřice

Jsou skutečně čtyři - Kvarteto

v čele se solidně vyhlížejícím, avšak lehce sucharským Robertem, jeho partnerkou atraktivní a rozháranou cellistkou Simonou, extrovertním vtipálkem Tomášem a znalcem historie s přezdívkou Funés spolu zažívá na cestě za svou nejsvobodnější skladbou řadu humorných situací, ale i nedorozumění. Čas tráví i v legendární hospodě *Ponorka* v historickém centru svého rodného města, kam chodí také odvázaná „Batřlaj“ a „dvorní“ psychoterapeutka kvarteta Sylva. Mezi hlavními hrdiny dochází k neustálým zádrhelům a lehce bizarním situacím, až konečně jeden neplánovaný večírek přinese jistou katarzi i radost a s ní vytoužený pocit štěstí.

***

Po strništi bos

režie Jan Svěrák - pondělí, 21. května @ 18:30
Drama / Komedie / 2017

Obsah: Edu Součka, jeho maminku a tatínka už známe z filmu *Obecná škola*. Nyní jsme však v Protektorátu, kdy je rodina osmiletého Edy donucena vystěhovat se z Prahy na venkov k příbuzným. Městečko, kde chlapec dosud trávil jen prázdniny, se nyní stává jeho domovem. Mladá městská rodina se musí přizpůsobit novému prostředí a také soužití pod jednou střechou s tetou a jejími příbuznými, což zahrnuje i velmi přísného dědečka. Eda má před sebou nelehký úkol: najít a obhájit své místo v místní klukovské partě, jejíž svět je naprosto odlišný od jeho městského. Čeká ho cesta k hledání odvahy, ale také k nečekaným rodinným tajemstvím, která vyplouvají na povrch. Svět dětí a dospělých se sbíhá v hledání odvahy a hrdinství. I v nelehkých dnech války může být totiž nejtěžší prokázat odvalu vůči vlastní rodině.

Text poskytl Konzulát ČR v Torontu
Foto: Internet - Wiki, ČSFD, Č

***

CZECH THAT FILM
BRINGING THE BEST NEW CZECH FILMS TO NORTH AMERICA
IN ASSOCIATION WITH THE REVUE CINEMA
400 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ON, M6R 2M9

MILADA • MILADA
Directed by David Mrnka, 2017, 130 min.
Friday, May 18, 7:00 pm

THE QUARTETTE • KVARTETO
Directed by Miroslav Krobot, 2017, 93 min.
Sunday, May 20, 7:00 pm

ICE MOTHER • BÁBA Z LEDU
Directed by Bohdan Sláma, 2017, 106 min.
Saturday, May 19, 7:00 pm

BAREFOOT • PO STRNIŠTI BOS
Directed by Jan Svěrák, 2017, 81 min.
Monday, May 21, 8:30 pm

8 HEADS OF MADNESS • 8 HLAV ŠÍLENSTVÍ
Directed by Marta Nováková, 2017, 107 min.
Sunday, May 20, 4:00 pm

ALL FILMS ARE WITH ENGLISH SUBTITLES
TICKETS AVAILABLE AT REVUECINEMA.EVENTSBIT.CA

Čtyři zastavení ve Freetownu

Freetown je hlavní město Republiky Sierra Leone, která se nachází na západním pobřeží afrického kontinentu. Leží při pobřeží Atlantského oceánu na západě a jihu. Pevninskou hranici má na jihovýchodě s Libérií (306 km) a na východě a severu s Guineou (652 km). Sierra Leone v překladu znamená „lvi hory“. Žije zde 60 % muslimů, 30 % vyznává domorodé náboženství a 10 % je křesťanů. Je to země, kterou jako první kontaktovali portugalské kolonizátory. Dobyvatel Pedro de Sintra zde přistál roku 1462. Brzy je následovali Francouzi a Holanďané. Město Freetown má 853 000 obyvatel a své jméno získalo díky tomu, že zde našlo útočiště několik desítek tisíc osvobozených otroků, kteří se vrátili převážně z Jamajky. Britové využívali Freetown jako námořní základnu pro protiotrokařské hlídky po všeobecném zákazu otrokářství v roce 1807 a o rok později se ze Sierry Leonu stala britská kolonie. V roce 1951 Britové zahájili dekolonizaci a v roce 1960 se stal Milton Margai prvním ministerským předsedou. Nastalo období politické nestability a občanské války. V současnosti je země prezidentskou republikou, v jejímž čele byl donedávna prezident Ernest Bai Koroma, ale v předchozích týdnech byl v Sierra Leone zvolen nový prezident z opoziční politické strany SLPP (Sierra Leone People's Party), který se jmenuje Julius Maada Bio. Používá titul Retired Brigadier. Za zmínku stojí čtyři zastavení v této exotické zemi:

Zastavení první: Škola pro slepé děti

Milton Margai School for the Blind je škola pro slepé děti, jediný svého druhu v Sierra Leone. Státní škola byla založena již v roce 1956. Momentálně je zde 65 dětí ve věku 6-18 let, o které se stará 16 zaměstnanců a 9 učitelů, většinou z řad bývalých studentů. Děti ve škole bydlí celoročně, s výjimkou školních prázdnin, kdy se vrací k rodičům. Na rozdíl od ostatních státních škol nemusejí v této škole žáci platit školné. Škola je financována velmi

nedostatečnými dotacemi od státu, které tvoří cirká 35% celkových nákladů na její provoz. Zbytek financí poskytují dárci a patroni školy. Žádné mezinárodní nevládní organizace, ale většinou soukromé osoby z řad bohatých obyvatel, ale také armáda a policie. Někdo daruje peníze, jiný přiveze pytel rýže a oblečení. Při každé takovéto příležitosti jsou děti shromážděni a kolektivně za dary společně s panem ředitelem poděkují a zazpívají školní hymnu.

Zdarma jsou pro studenty také školní pomůcky, kterých je však velký nedostatek. Tvrdé papíry na psaní, učebnice v Brailově písmu, hudební nástroje, digitální záznamníky, sluchátka, baterie, psací stroje – to vše buď zcela chybí nebo je zastaralé a nefunkční. Nejpalčivějším problémem je hygiena, jídlo, tekoucí voda, elektřina, staré a promočené matrace a roztrhané moskytiéry. Děti mají celodenní program, který začíná v 7:30 budičkem, po kterém následuje společná modlitba, kterou pronáší vždy jeden ze starších žáků. V 8:30 následuje snídaně, od 9 hodin pak vyučování se dvěma přestávkami až do 12h. Po obědě následuje odpolední vyučovací blok s navazujícími odpoledními aktivitami a osobním volnem pro studium a domácí úkoly. Většina pedagogů je rovněž zrakově postižena a z velké části se jedná o bývalé studenty. Aktivity žáků mimo studium jsou různé, nejoblíbenější u kluků je fotbal se šterchajícím míčem, hračky, pěvecký sbor a hra na klavír. Starší děti pomáhají mladším, zkušenější nováčkům s orientací po škole. U zrakově postižených dětí se projevují různé hudební talenty, bohužel je však velmi těžké je rozvíjet kvůli nedostatku hudebních nástrojů i specializovaných pedagogů. Narazil jsem na velmi inteligentního staršího studenta, který ve volném čase poslouchal poezii a četl Shakespearovy hry. Jeho snem je dostat se na vysokou školu. Problémem je však absolutní absence jakýchkoliv specializovaných programů či pomůcek pro zrakově postižené vysokoškolské studenty v Sierra Leone.

15.-25.ledna 2018

***

Zastavení druhé: Sběrači v Bomeh

Skládka Bomeh je největším uložištěm komunálního odpadu ve Freetownu. Leží přímo v centru města, v sousedství velkého slumu Kroo Bay. Skládka zde byla založena již ve

čtyřicátých letech 20.století. V současnosti je pod správou městských technických služeb, společnosti *Masada*, která získala zakázku na odpadové služby v roce 2014 na dvacet let bez výběrového řízení. Nutno říct, že *Masada* zde odpad skládá, ale nijak ho již nezpracovává.

Po horách nebezpečného odpadu se pohybují desítky sběračů odpadků, většinou malých dětí a žen z nedalekého slumu. Každý den zde docházejí hledat cokoli, co by se dalo dále využít, prodat, případně sníst. Pohybuje se zde několik desítek psů a prasat, které si sběrači vykrmují z vyříděného organického odpadu, aby je mohli dále prodat. Skládka neustále hoří, dým je vidět z velké dálky a tvoří nad místem všudypřítomný opar. Produktem spalování je uhlí, které se dá dále využít a prodat.

Sběrači mají každý ručně vyrobený hák, se kterým se prokousávají hromadami odpadu. Ochranné pomůcky zcela chybí, stejně jako voda a jídlo, či hygienické zázemí. Na skládce je malá chatrč s lavicemi, kde si mohou sběrači ve stínu odpočinout. Jednou za hodinu zde přijede nákladák s odpadem, mezitím několik naložených vozíků, které zde vyváží lidé z Masady. Po každém vyložení se k nové zásilce nahnou sběrači a začínají hledat.

23.-28.ledna 2018

***

Zastavení třetí: Slum Susan's Bay

Susan's Bay je jeden z největších z 61 slumů ve Freetownu. Různé zdroje uvádějí různá čísla, ale počet obyvatel se odhaduje na zhruba 30-40 tisíc. Bývalý přístav starého koloniálního Freetownu je přímo v centru a tvrdě kontrastuje s věžovými bankovními budovami, které jsou od něj pouze deset minut pěšky. Přitom ještě v první polovině dvacátého století šlo o malebnou část města, fungující jako překladiště zboží ze sousední Guiney. Typické pro zdejší slumy je, že jsou v bezprostřední blízkosti moře a jejich názvy to napovídají – *Kroo Bay*, *Queen Elizabeth II Bay*, *Magazine Wharf* a *Susan's Bay*. Právě ten jsem si vybral pro svůj dramatický a do jisté míry poetický pohled. A také proto, že se zde narodil můj kamarád a průvodce Abdulaye. Ten se zde do svých dvaceti let živil krádežemi. Ze slumu se mu podařilo dostat a dnes je instruktorem karate se třemi černými pásy a také učitelem arabštiny. Má dvě ženy a pět dětí. Ve slumu je dodnes známý a velmi respektovaný. Během tří týdnů zde podnikám sedm návštěv a vždy objevím nová místa a nové lidi.

Za vznik slumů ve Freetownu může občanská válka, která trvala přes deset let (1991-2002) a zanechala více než 50 tisíc mrtvých. Důsledkem války ve východních a jižních provinciích Sierra Leone, bohatých na diamanty, byl extrémní příliv obyvatel z venkova do hlavního města. Tito

uprchlíci se začali usazovat ve volných lokalitách na okraji centra města, v kapsách tvořených přístavy a říčkami, které se postupně spontánně transformovaly ve slumy. Expanze slumů trvá do dnešních dnů, ovšem velmi kreativním způsobem. Staví se všude, kde je kousek volného místa. Chybí jakákoliv forma koordinace a plánování. Již několik let slouží pro expanzi hromady odpadků, ze kterých se vytváří umělá půda pro zakládání nových příbytků, většinou z vlnitého plechu, a bez jakékoliv technické infrastruktury. Není potřeba zdůrazňovat, že ve slumu zcela chybí zdravotní péče (na 40 tisíc lidí je zde jedna klinika organizace *Save the Children*), chybí rozvody vody, kanalizace a elektřiny. Obrovským problémem je odpadové hospodářství – vše se vyhazuje do stok, do vody, do moře, do říček. Odpady se kumulují zejména na břehu moře, kde se sbírají a vytváří se z nich základy pod nová obydlí. Hygienické podmínky ve slumu jsou příšerné. Ve slumu je několik míst, kde jsou veřejné umývárny a kde se lze za poplatek zhruba 75 centů umýt nebo si vyprat oblečení. Je zde také několik stanovišť s (placenou) pitnou vodou. V místě je pouze jedno malé stanoviště policie. Přestupky si komunita řeší po svém. Slum je rozdělen na mnoho drobných zón, z nichž má každá svého neformálního, ale respektovaného předsedu, většinou mladého muže.

I přes výše zmíněné problémy tohoto prostředí mám ze *Susan's Bay* pocit dobrého soužití obyvatel a skvělého komunitního ducha místa. Všichni se zde znají, panuje tu rodinná atmosféra. Ve slumu lze vše koupit, jsou zde obchůdky, bary, a dokonce nevěstinec. Lidé si pomáhají, dohlížejí na sebe, pečují o nemocné a o sirotky, snaží se svépomocí zlepšovat infrastrukturu. Dokáží se bavit, smát se, vtipkovat, vášnivě diskutovat. Bez pomoci vládních i nevládních dotací, vzdělávacích programů, komunitního plánování a angažování místních obyvatel se však podmínky v nejbližší době nezlepší.

11.-28.ledna 2018

***

Zastavení čtvrté: Věznice pro mladistvé

Vazební věznice pro mladistvé je nenápadný přízemní dům oplocený zdí s ostnatým drátem, stojící na okraji slumu *Kroo Bay* v centru Freetownu. Dům má po celé své délce zamřížovanou lodžii, která tvoří katr, za kterým se poflakují mladí delikventi. Těch je tady momentálně 38 z celkové kapacity 50 osob. Z katru jsou přístupné tři ubytovací místnosti s matracemi na podlaze a svěšenými moskytiéry, pod kterými občas někdo spí, nebo jen tak leluje. Nahnědlé špinavé stěny jsou v celé ploše pokreslené nápisy a graffiti. Zamřížovaným malým oknem je v oparu vidět město. Vedle dormitáře je samotka, ve které sedí na podlaze patnáctiletý Ibrahim. Je tu za trest, protože napadl a pobodal spoluvězně. Čelí obvinění z vraždy svého strýčka, který ho fyzicky týral. Na soud čeká již několik měsíců. Jeho oči se na mne dívají a tiše mi sdělují, že svého činu lituje.

Součástí věznice je také učebna s lavicemi, ve které ale chybí jakékoliv učební pomůcky, knihy, tabule, a především učitelé. Ze zamřížované lodžie se na dvůr chlápce dostanou jen v sobotu dopoledne, kdy si spolu mohou zahrát fotbal. Po zbytek týdne polehávají, hrají šachy, poslouchají rádio a vypomáhají s úklidem a praním prádla. Velkou část zdejšího pobytu se nudí, spí, čtou, píší dopisy a přemýšlejí o tom, co je čeká. Většina stále nebyla u soudu a neví, jak dlouho si zde pobydou. Téměř nikomu z nich dosud nebyla poskytnuta žádná forma právní pomoci.

Část vedlejší budovy tvoří velká místnost s deseti betonovými postelemi, silně připomínajícími náhrobky. Oddělení pro ženy je téměř prázdné. Jsou zde dvě dívky, dvě mladé vražedkyně Awa a Isatsu.

Příběh sedmnáctileté Isatsu je velmi silný. Ve čtrnácti letech ji rodiče provdali za staršího muže. Ten ji týral a bil. Před třemi lety ho v údajně sebeobraně zabil. Incident se stal v období epidemie eboly, kdy v zemi zcela zkolaboval soudní systém. Čtyři měsíce byla vězněna na policejní stanici, než ji byli schopni převézt do věznice. Již třetím rokem čeká ve vazbě na soudní proces. Její živny na zádech už zahojil čas. Je však velmi smutná. Ráda by si s někým hrála a má chuť na sladkosti.

Sedmnáctiletá Awa je obviněná ze zabití. Když se před rokem vracela ze školy domů, před domem se dostala do konfliktu s klukem ze sousedství, se kterým se začali surově prát. Maminka chlapce se je snažila roztrhnout, ale upadla a Awa ji v záchvatu rozčilení údajně praštila dřevěnou lavicí, která byla zrovna po ruce. Poté se se svojí matkou šla přiznat na policejní stanici. Hrozí jí mnohaletý trest odnětí svobody.

V další věznici pro odsouzené mladistvé delikventy na okraji Freetownu potkávám křehkou šestnáctiletou Aminatu. Byla odsouzena na nesmírných 25 let žaláře za to, že v hádce pobodala ženu, která ji s nožem v ruce napadla a obvinila, že ji svedla manžela. Žena svým zraněním v nemocnici podlehla. Usměvavá dívka, která je jediná ve vězení se 37 chlapci, nemá svou celou. Namísto toho bydlí v malé prosluněné kanceláři, která jí byla k tomuto účelu upravena. Na stole má bibli, učebnice, v ruce drží panenku, u zdi hraje rádio. Největší tíhou je pro ni samota, nemá si s kým povídat a hrát si. Nadějí pro Aminatu je, že pokud úspěšně složí základní zkoušky (*Basic Certificate*), má šanci na písemnou žádost k vedení věznice dostat od ministra spravedlnosti milost. O tu bude v jejím případě usilovat nevládní organizace *Prison Watch Sierra Leone*, díky které jsem mohl místní věznice navštěvovat. *Prison Watch* byla založena z humanitárních důvodů během občanské války v roce 1996 skupinou univerzitních studentů z Freetownu. Organizace je v současnosti podporována výhradně nevládními finančními prostředky. Největším sponzorem je Evropská Unie a dánská humanitární organizace *Dignity*. Cílem PSWL je dohlížet na podmínky a zacházení s vězni ve všech věznicích v zemi. Po celé zemi má spolupracující monitory, kteří do věznic pravidelně docházejí a vedou registraci s podrobným popisem statutu stíhaných a obviněných. Zvláštní monitoring pak probíhá ve věznicích pro mladistvé, které jsou v zemi celkem tři – dvě ve Freetownu a jedna ve městě Bo. Dvě z těchto zařízení jsou obdobou vazební věznice, kde stíhané děti ve věku 15-18 let čekají na soudní proces. Jedno zařízení ve Freetownu je pak pro odsouzené delikventy. V každé z těchto věznic je momentálně kolem 40 osob. Počty se ale každým týdnem mění.

Prostředí věznic pro mladistvé a věznic pro dospělé je v Sierra Leone dosti podobné. Nedostatečné hygienické podmínky, staré nebo úplně chybějící matrace a moskytiéry, nedostatečné prostory pro bezpečný venkovní pobyt, nedostatek jídla, vody, učebních pomůcek, absence lékařské a právní péče. Nedostatečná bezpečnostní opatření mají za důsledek to, že vězni nemají adekvátní možnost pobytu ve venkovním prostoru.

Osudy obviněných mladistvých jsou různé a mnohdy velmi tvrdé. Někdo ukradl kozu, peníze, jiný přepadl obchod nebo v rvačce těžce zranil kamaráda či zavinil dopravní nehodu. Nejčastějším prohřeškem s tvrdými tresty je takzvaný *Illegal Sexual Penetration*, neboli sex pod zákonem. V Sierra Leone je sex do 18 let zakázán. Fascinující je, že za stejný prohřešek uděluje chaotický a nefunkční soudní systém různě dlouhé tresty, zřejmě dle libosti nebo výše úplatků rodinných příslušníků. Většinou se ISP trestá několikaměsíčním pobytem za mřížemi, setkal jsem se však s chlapcem, který za to dostal tři roky natvrdo. Všichni mladí vězni mají ale jedno společné – sny o lepší budoucnosti. O svobodě, o práci a rodině.

11.-28. ledna 2018

Text a foto: Pavel Nasadil - Praha

***

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

Šárka - Pastel 2018

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

Ot'uknutá Etiopie

Bylo to rychlé rozhodnutí, zabalit pár věcí, obstarat si *Lonely Planet* průvodce, zajistit letenky a vydat se opět do neznáma. Původně jsem plánovala si z Hong Kongu *odskočit* do Jižní Koreji a na přílehlý Jeju ostrov. Sice severní Thajsko mi také přišlo na mysl, anebo i Kapské město, ale po eliminování různých pro a proti nakonec vyhrála Etiopie a rozhodně nelituji. V Jižní Koreji bylo chladno, na ostrově i pod nulou, v Thajsku jsem již byla, i když podnebí, turistika, služby, chutná kuchyně, mě opět lákaly. Mezi Kapským městem a Etiopií, kolébkou kultury, jsem se nemohla rozhodnout, bylo to pořád tak nějak padesát na padesát, až potom jsem si řekla: „Hmm, zatím jsem neslyšela o nikom, kdo Etiopii navštívil, navíc, nehrozí zde malárie, aspoň v severní části země, ani žlutá horečka, visum dostanu na letišti, v Africe jsem ještě nebyla, rozhodnuto, letím tam...“ Je to jediná africká země, která nebyla Evropany kolonizována,

hodně krvavá historie je jedna z fascinujících Afriky. Můj syn mi dal k cestě pozhřebání, celkem bezpečná země, nádherná i když drsná příroda, dobrá káva, Etiopské aerolinky jsou jedny z nejbezpečnějších, ale denně že musím dát o sobě vědět. Dobrá, beru. Dala jsem si na přípravu tři dny, největším problémem bylo sehnat *Lonely Planet* průvodce. Už jsem viděla kus světa a vždy jsem se mohla spolehnout na tyto jedinečné publikace, bez nich bych nikam nejela. V Hong Kongu jsem věděla jen o jednom větším knihkupectví, tam bylo průvodců na dvě řady v polici, ale Etiopie, bohužel, ne. Ano, objednáme, s dodávkou za týden. Pozdě, hledala jsem dál. Byl mi doporučen další obchod, také žádné štěstí, zřejmě tato země nebývá moc navštěvována, tak proč má kniha v regálu zabírat místo? Velmi ochotný mladík za pultem ale zvedl telefon a pak mi poradil kam jít, kde žádanou publikaci, její poslední vydání, mají ve skladu. Byla jsem šťastná, když ji nedostala, letěla bych zřejmě do Kapského města, o průvodce sem nouze nebyla. Přišla jsem až navečer zpátky domů, unavená jak to kotě, ale s knihou v ruce! Zase jsem poznala Hong Kong o něco více, už vím, kde jsou tři knihkupectví, haha! Na cestu jsem potřebovala i malý baťoh a syn mi zavedl do obchodu se sportovním zbožím - *Decathlon* - a tady jsem tedy zírala! Byla jsem párkrát nakupovat v *Mountain equipment* u nás v Kanadě, ale oproti *Decathlonu* to nic není. Rodinný podnik, založen v roce 1976 v městečku Lille ve Francii, největší na světě, teď již velmi rozšířený v Evropě i jinde, mega obchod, kde každému sportu je věnován částečný prostor, široký sortiment a dostane

se zde koupit i to nepředstavitelné. Nejkrásnější ale na tom je, že výrobky jsou vysoce kvalitní a přítomné ceny lidové. Nedivím se už synovi, že se mnou velice ochotně šel, prý tu i on sám rád nakupuje, hmm. Když na něj náhodou někde narazíte, zabrzděte, jeho návštěva za zkušenost rozhodně stojí. Koupila jsem si baťoh a byla jsem na cestu připravena. Noční let trval deset a půl hodiny, měla jsem pro sebe tři sedadla, takže jsem se i pohodlně prospala a nemohla se dočkat, až přistaneme, i když jsem byla trochu nervózní, jak to bude dál. Měla jsem v hlavě jasný plán. Nová země, nové zážitky, co mě čeká, co uvidím, koho potkám, na co jsem zapoměla...

Vše začalo dobře, na letišti v Addis Abebě, hlavním městě, 3385 mil. obyvatel, na mne čekal řidič s autem a odvezl do hotelu, kde jsem se ubytovala. První pohled na rýsuji se město přede mnou, byl velkým šokem...

Přibyla jsem ze země, kde panovala naprostá čistota, upravené venkovní prostředí, naleštěné mrakodrapy a pravidla na silnici, jak jezdit. Tohle všechno zde nebylo. Etiopie má jednu z nejrychleji rostoucích ekonomik na světě a je druhou africkou zemí s největší populací v současnosti 103 milionů obyvatel, hned za Nigérií s 181 miliony. Cestou z letišti jsem si obojí plně uvědomila. Do centra to bylo asi 17 km a jeli jsme po Bole (Africa) Avenue, která je součástí nové části města, kde se na jedné straně staví moderní hotely, bytové komplexy i nákupní střediska, ale ve stejném procentním počtu jsou zde demolice a rozkopané silnice. Ani plechové chatrče nechyběly. Ulice i přílehlá prostranství byly plné živých bytostí, nescházeli ani zajímavě pomalovaní a oblečení jednotlivci. Pouličnímu obchodu se také dařilo, jak jsem hned viděla, malé i větší stánky se zbožím byly rozestý bohatě po okraji cest. Řidič, mladý šestadvacetiletý muž, byl velmi přátelský, hned se rozpovídal. Měl slušnou angličtinu a v chaosu aut se dobře vyznal.

Moje ubytování bylo v centru starého města, jak se později ukázalo, dobrá lokace. V hotelu ještě *běžela* snídaně a byla mi též nabídnuta, stejně tak jsem mohla jít do pokoje, i když bylo teprve půl deváté ráno. Palec nahoru! Jak mám ve zvyku, chtěla jsem se nejdříve podívat kolem, kde bydlím, prozkoumat, co kde je a kam se mohu podívat. Měla jsem v kapse mapku okolí hotelu i jeho adresu, kdyby bylo *nutné* a opravdu se to stalo nutným! Teplý jen na tričko, slabý vítr a hodně prašné ulice. Láhev s vodou byla za nedlouhou prázdná.

Náboženství je velice důležitou součástí etiopského denního života, křesťané převyšují muslimy v počtu jen o něco málo (43.5% - 33.9%). Etiopie přijala křesťanství jako své státní náboženství začátkem čtvrtého století a bylo v minulosti vždy dominujícím. Co se týče příchoď muslimů, tradičně se zde říká, že etiopská žena byla kojnou proroka Mohammedovi. Věří se, že etiopské ortodoxní křesťanství má spojitost s židovským. Tím se např. i vysvětlují postní dny, anebo že plán, zde tradičního kulatého kostela, je původem hebrejský.

Věděla jsem, že dnes, 18. ledna, tady začíná *Ethiopian Epiphany celebration*, (Timkat v Amharic, úřední řeči), neboli oslava křtu Ježíše. Jedná se o třídenní slavnost plnou církevních a kulturních aktivit, koloritu, hudby i skvělé podívané. Je to jedna z nejdůležitějších událostí etiopské ortodoxní víry. Po pravdě řečeno, ani jsem to netušila, čeho budu svědkem a plně

si toho užívala! Měla jsem štěstí, že bydlím přímo v centru oslav, nedaleko od katedrály sv. Jiřího a poutnické procesí prý půjde okolo našeho hotelu, jak mi milá recepční sdělila. Hned, jak jsem vyšla na ulici, viděla jsem přípravy v plném proudu. Praporky v národních barvách – zelená, žlutá a červená, byly rozvěšovány přes ulice, sbíraly se pohozené odpadky a zametači zametali, ach toho prachu!! Rozházená zelená tráva po ulicích i dalších prostorech mě překvapila, ale značí vazbu, oddanost obyvatel k půdě a přání, aby se jim vždy dařilo. Balíky trávy je možné zakoupit na trhu, druhý den po oslavách už nikde nebyla vidět. Cesta ke katedrále byla prvním bližším sblížením se s městem, chůze po rozbitých, či neexistujících již chodnicích, posedávající prodávající cukrovinek, o kus dál venkovní opravná aut, o další kus dál, stánek nabízející balenou vodu, silnice plná aut, která by určitě neprošla v Evropě kontrolou. I oslíci vypomáhali s přepravou zboží. A oči, oči... všechny upřeny na mne. Pochopila jsem později, tady v Addis prostě turisté pěšky nechodí, jezdí taxíkem. Já se zřejmě vymykám normálu.

Katedrála stojí na větším otevřeném prostranství, má tradiční osmihranný půdorys a byla ovinuta žluto-zeleno-červenou širokou stuhou, symbolem slavnosti. Za pár drobných jsem se s anglicky mluvícím průvodcem podívala i dovnitř svatého domu. Součástí příprav byly i zpěvy kněží, kteří na zítřejší hlavní den oslav poutivě nacvičovali. Zpěv lahodný, nádherné obrazy svatých po stěnách, bílé závěsy, ale pochopila jsem, proč to velké prostranství venku. Do vnitřního prostoru budovy by se určitě velké masy věřících nevešly, potvrzeno druhý den, kdy celodenní modlení a zpívání se odehrávalo venku. I tak, bylo zde tělo na těle... Katedrála byla postavena v roce 1896 císařem Menelikem II. jako památka na odvrácení italské invaze a je zasvěcena etiopskému patronu, sv. Jiřímu. Po její prohlídce jsem si sedla na lavičku k jedné starší ženě, předpokládala jsem, že komunikace nebude, jen jsem se tak nějak snažila provětrat, najít cestu mezi ně. Ale že je hezký den, na tom jsme se obě shodly! Při odchodu jsem ji zamávala, ona se na mne usmála.

Na prostranství před branou ke kostelnímu prostoru seděli na zemi na rohožích v hojném počtu prodávající zlatých cetek, ale nesnažili se vůbec prodávat, nebylo komu. Chvilí jsem je pozorovala a vesele spolu komunikovali. Po mně pokukovali, ale maximálně jsem slyšela, *Hellou, madam*. Když jsem šla kolem druhý den, zase tam seděli a sedět i nadále pořád asi budou...

Pokračovala jsem dál okolo velkého dopravního kolotoče, odkud vedlo osm východů, osm ulic. Podle plánu jsem měla

jít rovně, ale ať jsem si vybrala jakoukoliv z nich, žádná nebyla rovně. Riskla jsem to, potřebovala jsem najít ATM banku, na letišti jim nefungovala. Musela jsem se vrátit, pak znovu zkusit štěstí s jinou, ale díky Bohu, že slovo banka je mezinárodní slovo, tak jsem se k cíli dostala. To už jsem byla asi dva kilometry od hotelu, okolo jezdily mikrobusy, ale když jsem viděla, jak do jednoho z nich na půl už plného, se tlačí aspoň dalších deset lidí, tak jsem pochopila, že pro mne zůstává jediná možnost - a to chodit pěšky. Už jsem byla trochu unavená, bylo teplo, změna času, nedostatek spánku, něco jsem nachodila, uviděla jsem menší přístřešek, na němž reklama říkala Coca-Cola. To je to, co jsem potřebovala. Věřím v její sílu, protože když je třeba, tak mi vždy vytáhne zase *nahoru*. Sedla jsem si ke stolečku, u druhých seděli samí muži, oči všech byly upřeny jen na mne, nejsem si jista, jestli proto, že jsem se někam posadila, kam ženy samy nechodí, anebo že jsem jen v mužském teritoriu, anebo se jim líbil můj bílý obličej, kdo ví? Byla jsem obsloužena, Coca-Cola mi chutnala, za chvíli jsem už přestala být zajímavostí a muži si opět hleděli jen svého. Vydala jsem se zpátky, ale nestrefila jsem se do správné ulice, takže jsem šla někam úplně jinam a když jsem po chvíli šla s kopce, tak to už jsem věděla, že ten kopec budu muset vyjít zpátky nahoru. Koukám po názvech ulic, nikde žádné, zeptám se kolemjdoucích - neví, zkouším dál a opět úplně někam jinam. Mozeček už zřejmě odpočíval, ale našťastí, kvůli oslavě a bezpečnosti, bylo všude hodně policistů. Našla jsem dva nezadané, a zeptala jsem se, kde je hledaná ulice. Koukali jsme nejdříve na sebe, potom mi ukázal, že neví. Napadlo mě, říci jim jméno hotelu a to ihned věděli, o co jde. Byli to hodní, nápomocní mladíci, protože šli se mnou

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

Kábllovka

Your Connection To Home
onlineTV1.com The future of IPTV
www.onlineTV1.com

Za jednu cenu \$28,99 na měsíc máte dvě služby – Kablovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

až k hotelovým dveřím, ještě, že jsem neměla nasazená pouta! Já sice za nimi jen cupitala, natahovali ty svoje dlouhé nohy, různými uličkami jsme se proplétali, asi zkratkami, určitě bych nikdy cestu zpátky tudy nenašla. Ještě před hotelem znovu zkontrolovali, zda jsem správně doma. Poučila jsem se, v Addis jeden musí mít orientační body, protože názvy ulic nikde nejsou a ani lokální o nich neví.

Tak tuhle historku, že jsem se hned první den ztratila a že mě policajti museli přivést zpátky, jsem synovi rozhodně nenapsala. Až někdy třeba s pivíčkem u kulatého stolu...

Druhý den hned po snídani jsem nelenila a vyšla ven. Na hlavní ulici jsem uviděla mračna svátečně bíle oděných žen, některé i s barevným vyšíváním na svém oblečení, částečně i na oblečení mužů a dětí. Přidala jsem se k nim, šla jsem s davem. O přesném programu dní se rozepisovat nebudu, nejdůležitější byl dnešní, tedy druhý den. Provoz v ulicích byl v tyto dny omezen. Po silnici s námi v procesí, kudy kráčeli pod barevnými baldachýny kněží i svatí muži, byly položeny červené koberce a

v davu byly vidět i ženy s košťaty, které před tím zametly ulici.

Šli jsme kolem synagogy, dobrý orientační bod, a čím více se přibližujeme k centru dění, z vedlejších ulic se přidávaly další a další bíle oděné shluky věřících. Hezká podívaná byly dámské, velmi pestrobarevné slunečníky, patřící zřejmě k dennímu používání. Slunce bylo ostré, poznala jsem to i já, můj obličej dostával načervenalou patinu. Skupiny mladých mužů při pochodu tancovaly, muži zpívali, respektive spíše hejkali, na bubny se bubnovalo. Úžasný byl tanec s tyčemi velmi rychlého tempa a hlasité pokřiky tanečnicků i jejich jásot se rozléhaly po širém okolí, pro mne fascinující podívaná. Ženy nosí přes hlavu bílou lehkou, až průhlednou šálu a s muži, ve svých bílých oblecích, tvoří krásné páry. Mladé dívky vypadaly jako princezny, vždyť kluci na nich mohli také oči nechat! Procesí, plné koloritu, se táhlo až k velkému prostranství, kde se konala tradiční bohoslužba s modlením. Tam jsem s nimi až nešla, raději jsem ochutnala první doušky etiopské super kávy. Po určitém čase se masy lidí i já, vracely zpátky až ke katedrále sv. Jiřího

a k pokračování rituálu slavnosti. Celý den jsem byla jednou z davu, několikrát jsem byla požádána o fotografii, kromě jedné manželů z USA, se kterými jsem se později spřátelila, jsem žádné jiné viditelné tváře návštěvníků v davu nespátřila. Cestou byly rozestaveny stánky s občerstvením, hlavně s pitnou vodou. Vyvrcholením dnešního dne byla pro mnohé rodinná společná večeře v restauraci, včetně i s ceremoniální přípravou kávy, anebo si i popít medového vína, zdejší speciality. I já jsem tak zakončila dnešní den, dosyta jsem se najedla, ochutnala kávy i dopřála si medového vína! O tom ale až příště...

Do hotelu jsem přišla ubitá, ale šťastná. Už jsem si přestala všimnout rozbitých chodníků i prachu, obava o kotníky se vytratila, ale viděla jsem před sebou jen ty zářící obličej, úsměvné tváře, přátelská gesta i nabídnuté ruce. Moje případná rezervovanost, se stala už dávnou minulostí.

Přeji i vám dny nabité radostí!

Nad'a Humlová - duben 2018
***

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME
A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE Aerodrome

BISTRO 26

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Toronto FC ve finále severoamerické ligy mistrů!

Toronto FC se podařil husarský kousek, když se proboujvalo do finále CCL. V torontském semifinálovém zápase otevřel skóre v 9. minutě Sebastian Giovinco za mexický Club America srovnal skóre Andrés Ibargüen, ale ještě do poločasu Jozy Altidore dostal FC opět do vedení. Na konečných 3:1 upravil v 58. minutě Ashton Morgan. V odpověď na Aztéckém stadionu TFC kontrolovalo hru a přestože v začátku utkání musel odstoupit Jozy Altidore, Jonathan Osorio vstřelil důležitou vedoucí branku. Díky vynikajícímu výkonu brankáře Alexe Bona, který držel čisté konto až do závěru utkání, kdy teprve v 92. minutě Andres Uribe vyrovnal z penalty na 1:1. Toronto postoupilo s celkovým skóre 4:2. Trochu slabší je to v letošním ročníku MLS. V posledním utkání prohrálo TFC v Coloradu 0:2, Finále CCL se hraje v úterý 17. dubna v Torontu a odvěta v Gudalajare na Estadio Akron ve středu 25. dubna.

***

Baník už není poslední

Emoce ani zásadní posuny ve skóre šlágru nechyběly. Jen vítěze nepoznal. Fotbalisté Plzně v dohrávce 24. ligového kola remizovali s pražskou Spartou 2:2, a tak je druhá Slavia stále ve hře o obhajobu titulu. Zatímco sešívání ztrácejí na vedoucí Viktorii pět bodů, Letenským chybí už jen bod k posunu na pohárové příčky. Během čtyř sobotních zápasů 24. kola fotbalové HET ligy byly v sázce pohárové příčky i záchrana. Dukla výhrou nad Libercem 2:0 utmula tak sérii domácích proher. Jablonec remizou 0:0 s Olomoucí udržel

Hledáme někoho v Torontu,

kdo by pomohl s distribucí českých potravinářských výrobků (knedlíky, mražené polévky, vánočky atd.).

Např. do Maďarských řeznictví, či polských obchodů.

Renata Kalovsky 416/586-1739.

Také hledáme někoho, kdo by pomohl s prodejem českých knih na krajanských podnikcích.

Rovněž nabízím foliové obaly na knihy a mapy, sáčky svařované na míru.

Dan Newman,

Kostel sv. Pavla, 416/604-5829

(záznamník)

Prodám krásný dům, ve velmi dobrém stavu, za dobrou cenu.

Dům se nachází uprostřed trojúhelníku Kitchener-Cambridge-Guelph.

Zn.: „Stěhování do ČR.“

Zájemci volejte:

(519) 650-0473.

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

Bloor St. W. Danforth Ave.

Ossington Ave. Broadview Ave.

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

jarní neporazitelnost, kterou natáhl na devět utkání. Baník se po vítězství 2:0 nad Bohemians 1905 odrazil od ligového dna, kam naopak po porážce 0:1 v Uherském Hradišti spadlo Brno. V pátek se dvě utkání Teplice-Mladá Boleslav a Jihlava Zlín skončila nerozhodně 1:1. Slavia si sice v prologu k 24. ligovému kolu přivodila opět komplikace, ale na rozdíl od předchozího domácího střetnutí se Zlínem tentokrát proti Karviné výsledek otočil a vyhrál 3:2, i když se o vítězství nakonec musela strachovat. Vedoucí branku sice vstřelil v 14. minutě Kalabiška, který překonal domácího Koláře, ale pak dvakrát úřadoval nejlepší hráč na hřišti Stoch nejprve přehodil vyběhnušího vynikajícího slovenského brankáře vietnamského původu Le Gianga a v druhém poločase z dálky dostal Slavii do vedení 2:1. Třetí branku domácích vstřelil Jugas. Za hosty stačil snížit tři minuty před

koncem Wagner.

Na Slovensku Slovan Bratislava prohrál třetí utkání v nadstavbové části a boje o mistrovský titul se už účastnit nebude. Tentokrát doma nestačil na Trenčín, jemuž podlehl 1:3. Dunajská Streda zdolala Žilinu a pronásleduje Trnavu, ta ovšem zareagovala triumfem nad Ružomberkem, v kritické situaci je ve skupině o udržení Senica..

***

Česká Het liga

1. Plzeň	24	16	5	3	42:17	53
2. Slavia	24	14	6	4	42:16	48
3. Olomouc	24	11	9	4	30:18	42
4. Jablonec	24	11	8	5	37:23	41
5. Liberec	24	12	5	7	33:26	41
6. Sparta	24	10	10	4	35:21	40
7. Bohemians	24	9	7	8	26:22	34
8. Teplice	24	8	8	8	28:28	32
9. Boleslav	24	7	5	12	27:38	26
10. Dukla	24	7	5	12	26:43	26
11. Karviná	24	6	7	11	27:32	25
12. Zlín	24	6	7	11	23:39	25
13. Slovácko	24	5	9	10	19:28	24
14. Jihlava	24	7	3	14	26:43	24
15. Baník	24	5	7	12	30:39	22
16. Brno	24	5	5	14	14:32	20

Slovenská liga

O titul						
1. Trnava	27	19	3	5	38:18	60
2. Dun. Streda	27	14	9	4	39:24	51
3. Slovan	27	13	8	6	49:32	47
4. Žilina	27	14	2	11	48:44	44
5. Trenčín	27	12	6	9	65:41	42
6. Ružomberok	27	9	9	9	34:29	36
O udržení						
7. Nitra	27	10	10	7	24:20	40
8. Michalovce	27	9	7	11	27:27	34
9. Podbrezová	27	9	4	14	26:40	31
10. Zl. Moravce	27	7	5	15	30:44	26
11. Prešov	27	4	8	15	18:49	20
12. Senica	27	3	7	17	21:51	16

Hokejová play-offs

Čtvrtfinále: Třinec-Pardubice 4:3, Brno-Vitkovice 4:0, Plzeň-Olomouc 4:1, Hradec-Liberec 4:3. **Semifinále:** Třinec-Hradec Králové 4:1, Plzeň-Brno 1:4 (série se hrály na čtyři vítězné zápasy). **Finále:** Třinec-Brno 5:1 a 2:3 (stav série 1:1). **Stav baráže po 9 zápasech:** 1. Karlovy Vary 16, 2. Jihlava 13, 3. Kladno 13, 4. Litvínov 12.

Slovensko-semifinále: Trenčín-Zvolen 4:2 a Banská Bystrica-Nitra 4:0 (na zápasy). **Finále:** Banská Bystrica-Trenčín 4:3 (pp) a 4:3 (sn).

***

**Travelling Outside of Ontario?
Have You Purchased Travel Insurance?**

Call us for the Best Rates

UNIGLOBE
Enterprise Travel

1221 Yonge Street, Toronto
Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1800 825 7577
Monday - Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

email:
blanka@premiergroup.com
dianab@premiergroup.com

HEART OF EUROPE HOLIDAYS

IATA tico.ca CLIA ORIGIN LINEAS INTERNATIONAL ASSOCIATION INC. 1810380

ROYAL LEPAGE Signature Realty INC. BROKER & OPERATED BROKERAGE

Rosti Brankovsky
Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis **Dům na prodej**, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/917-2241
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

Average Home Prices - November
in the Greater Toronto Area